

AD 13/26

LIMITE

CONF-ALB 3

PŘÍSTUPOVÝ DOKUMENT

Předmět: PRŮBĚŽNÝ SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE

- Tematický okruh 1: Základní zásady

PŘÍSTUPOVÁ JEDNÁNÍ

ALBÁNIE

PRŮBĚŽNÝ SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE

Tematický okruh jednání: 1

Základní zásady

Patří sem fungování demokratických institucí, reforma veřejné správy, kapitola 23 – Soudnictví a základní práva, kapitola 24 – Právo, svoboda a bezpečnost, hospodářských kritérií, kapitola 5 – Veřejné zakázky, kapitola 18 – Statistika a kapitoly 32 – Finanční kontrola

---

PRŮBĚŽNÝ SPOLEČNÝ POSTOJ EVROPSKÉ UNIE

EU souhlasí s tím, že Albánie v zásadě splnila prozatímní kritéria stanovená v úvodním společném postoji Evropské unie (AD 18/24 CONF-ALB 3). Na základě tohoto posouzení se tímto průběžným společným postojem EU doplňuje společný postoj EU o otevření tematického okruhu 1, ve kterém již byl stanoven postoj EU a kritéria pro uzavření kapitol 5, 18 a 32, jež zůstávají v platnosti. Tento průběžný společný postoj EU slouží mimo jiné ke stanovení zbývajících kritérií pro uzavření jednání v rámci předmětného tematického okruhu.

Tento postoj Evropské unie vychází z jejího obecného postoje určeného pro přístupovou konferenci s Albánií (dokument AD 5/22 CONF-ALB 2) a podléhá zásadám jednání, jež byly v uvedeném obecném postoji potvrzeny, především:

- jakékoli názory na konkrétní kapitolu jednání vyjádřené Albánií nebo EU nebudou mít v žádném případě vliv na případná stanoviska k jiným kapitolám;
- dohody dosažené v průběhu jednání o konkrétních kapitolách, včetně dohod částečných, nelze považovat za konečné, dokud nebude dosaženo celkové dohody o všech kapitolách;
- jakož i požadavkům uvedeným v bodech 3, 5, 10, 14, 16, 31, 33, 36, 38, 39, 46, 47 a 48 rámce pro jednání.

EU Albánii vyzývá, aby pokračovala ve sblížování svých právních předpisů s *acquis* EU a příslušnými evropskými standardy a v jejich účinném provádění a prosazování a aby obecně již před přistoupením rozvíjela politiky a nástroje tak, aby se co nejvíce blížily politikám a nástrojům EU. Zdůrazňuje, že je třeba zajistit plné provedení klíčových reforem a právních předpisů v celém tematickém okruhu „Základní zásady“, včetně přesvědčivých výsledků, jak je uvedeno níže.

EU bere na vědomí, že Albánie ve svém postoji AD 19/24 CONF-ALB 4 přijímá *acquis* EU v rámci tematického okruhu 1, jak platilo dne 2. října 2024, a že bude připravena je ode dne svého přistoupení k Evropské unii provádět.

EU bere s uspokojením na vědomí jednotlivé kroky a opatření, které Albánie přijala a provedla mimo jiné na základě svých plánů pro právní stát, reformu veřejné správy a fungování demokratických institucí, jakož i její úsilí věnované plnění průběžných kritérií stanovených v dokumentu AD 18/24 CONF-ALB 3.

1. Fungování demokratických institucí

EU bere náležitě na vědomí, že Albánie pokračuje v konsolidaci svých demokratických institucí a že její právní a institucionální rámec umožňuje demokratický volební proces. Vybízí Albánii, aby vyřešila zbývající právní nejasnosti a nesrovnalosti, na něž upozornila OBSE/ODIHR, a zabývala se i dalšími společnými doporučeními OBSE/ODIHR a Benátské komise, zejména pokud jde o právní předpisy, pravidla a správu v oblasti voleb, která je rovněž třeba včas a účinně provést s ohledem na nadcházející komunální volby. EU Albánii naléhavě vyzývá, aby dále posílila právní předpisy týkající se sdělovacích prostředků ve volebních kampaních, zejména pokud jde o politickou reklamu, dezinformace a online platformy, aby je uvedla do souladu s *acquis* EU a evropskými standardy a účinně je prováděla. Zdůrazňuje, že ačkoli většina politických stran podepsala dobrovolný kodex chování pro digitální kampaně, stále převládá kontroverzní a manipulativní obsah a úsilí v oblasti monitorování bylo omezené. EU zdůrazňuje, že Albánie musí zajistit rovné podmínky pro všechny kandidáty přijetím opatření, která zabrání zneužívání státních zdrojů a institucionálního vlivu, jakož i snížením vlivu sponzorských sítí. Bere na vědomí zřízení parlamentního výboru napříč politickými stranami, který se věnuje volební reformě; tento krok by měl vést k inkluzivnímu a konstruktivnímu politickému dialogu a ke konzultacím se všemi zúčastněnými stranami.

EU vybízí k dalšímu upevnění institucionální úlohy albánského zákonodárského sboru a bere na vědomí kroky v tomto ohledu. Konstatuje, že parlamentní zasedání jsou i nadále poznamenána napětím a omezeným dohledem nad výkonnou mocí. Dále konstatuje, že sbližování právních předpisů souvisejících s *acquis* vyžaduje důkladný proces a dostatek času na věcné konzultace, a očekává se, že tyto aspekty budou zajištěny v rámci inkluzivního dialogu s příslušnými aktéry, včetně občanské společnosti. V tomto ohledu EU připomíná, že je důležité, aby se Albánie zdržela jakýchkoli legislativních opatření, která nejsou v souladu s evropskými normami. Vybízí k dalšímu úsilí o zvýšení transparentnosti a odpovědnosti, bezúhonnosti a účinnosti, mimo jiné pokud jde o spolupráci v rámci parlamentu a mezi parlamentem a nevládními organizacemi / organizacemi občanské společnosti, mimo jiné s ohledem na včasné zveřejňování informací. EU připomíná, že fungující parlament musí být schopen vykonávat udržitelným způsobem účinný a neomezený dohled nad výkonnou mocí, a to i prostřednictvím vyšetřovacích výborů, i svoji legislativní úlohu a pracovat transparentně a odpovědně, bezúhonně a účinně, mimo jiné prostřednictvím konstruktivního a inkluzivního politického dialogu rovněž v rámci politických stran. Zajištění těchto funkcí představuje ústřední pilíř procesu přistoupení.

EU zdůrazňuje, že právní, regulační a institucionální rámec pro **občanskou společnost** je celkově zaveden, ale je třeba jej zlepšit, aby bylo možné tento právní rámec plně uplatňovat, a to zejména pokud jde o registrační postupy. Konstatuje, že je třeba zlepšit konzultační procesy tak, aby byly inkluzivnější, čímž by se posílila jejich účinnost a kvalita na ústřední i místní úrovni, a že k zajištění udržitelného a příznivého prostředí pro občanskou společnost je zapotřebí vynaložit další úsilí a zdroje, včetně transparentního veřejného financování.

2. Reforma veřejné správy

EU bere na vědomí, že Albánie zavedla **strategický rámec pro veřejnou správu**. Dále bere na vědomí zřízení parlamentního výboru napříč politickými stranami, který se věnuje územní reformě. EU vítá přijetí nové strategie pro reformu veřejné správy na období 2025–2030 a nové strategie řízení veřejných financí na období 2024–2030 a připomíná, že je důležité, aby budoucí reformy byly v souladu s evropskými a mezinárodními normami a byly uskutečňovány prostřednictvím inkluzivního dialogu se všemi zúčastněnými stranami, jako jsou občanská společnost a zástupci národnostních menšin. Zdůrazňuje, že by mělo být zajištěno účinné a včasné provádění těchto strategií na ústřední i místní úrovni, a vybízí Albánii, aby zlepšila rámce pro monitorování a podávání zpráv. Měl by být zajištěn celkový soulad strategie reformy veřejné správy s dalšími strategickými dokumenty a s dokumenty týkajícími se plánování politik, jakož i finanční udržitelnost opatření souvisejících s reformou veřejné správy. EU rovněž zdůrazňuje, že systém koordinace politik je i nadále složitý a měl by být dále zjednodušen.

EU zdůrazňuje, že připravenost Albánie v oblasti **rozvoje a koordinace jejích politik** je na mírně pokročilé úrovni. V oblasti rozvoje politik je z velké části zaveden právní základ a institucionální uspořádání pro soudržnou tvorbu politik. EU zdůrazňuje, že Albánie musí modernizovat svůj regulační rámec s cílem zlepšit střednědobé plánování politik, zvýšit kvalitu posouzení dopadů regulace a veřejných konzultací a rozšířit jejich využívání na všechny sekundární právní předpisy. Konstatuje, že Albánie by měla zajistit odpovídající opatření navazující na veřejné konzultace a umožnit větší účast občanské společnosti, zejména při monitorování provádění *acquis*. Zdůrazňuje, že Albánie musí posílit úlohu parlamentního dohledu nad vládou prostřednictvím důkladného a inkluzivního politického dialogu a veřejných konzultací.

EU konstatuje, že albánské právní předpisy v oblasti **veřejné služby** jsou obecně v souladu s hlavními zásadami transparentního a na zásluhách založeného náboru, povyšování a propouštění. Ustanovení o náboru a povyšování na základě zásluh je však v praxi třeba na všech úrovních důsledně provádět a sledovat. EU bere na vědomí kroky, které Albánie podnikla za účelem revize právních předpisů o státní službě s cílem zlepšit nábor na základě zásluh a na vyšší úrovni, a vyzývá Albánii, aby pokračila v jejich přijímání a provádění. Bere na vědomí dokončení reformy platů státních zaměstnanců, včetně jejího rozšíření na místní správní orgány. Zdůrazňuje, že Albánie rovněž musí ve všech institucích dále harmonizovat a provádět systém klasifikace prací. Dále zdůrazňuje, že je důležité, aby Albánie zajistila veřejnou správu, která bude schopna účinně provádět *acquis* a reformy související s EU a posilovat institucionální odpovědnost mimo jiné i při využívání externích odborných znalostí, a aby mobilizovala udržitelné veřejné financování.

EU bere na vědomí úsilí Albánie o zlepšení právního rámce pro **organizaci ústředních správních orgánů**. Vyzývá Albánii, aby pokračila v účinném provádění revidovaného zákona o organizaci a fungování státní správy. Rovněž ji naléhavě vyzývá, aby posílila dohled příslušných ministerstev nad podřízenými agenturami. Dále Albánii vybízí, aby posílila transparentnost veřejných institucí, mimo jiné posílením přístupu občanů k veřejným informacím. EU připomíná, že je důležité, aby Albánie zabezpečila rozdělení odpovědností mezi ústřední a místní úrovní správy, včetně autonomie místní samosprávy, jak je stanoveno v albánském právním systému a s přihlédnutím k doporučením příslušných mezinárodních subjektů.

EU připomíná, že cestou k lepší veřejné správě, která poskytuje transparentnější, účinnější, efektivnější a vysoce kvalitní elektronické služby s nižšími administrativními náklady a zátěží pro občany a podniky, je digitalizace. Bere na vědomí celkově vysokou míru **digitalizace veřejných služeb** v Albánii, která pokrývá přibližně 95 % všech veřejných služeb. Vyzývá Albánii, aby všem občanům a podnikům dále zaručila rovné zacházení a dostupnost správních služeb. Rovněž Albánii vybízí, aby zintenzivnila úsilí o zjednodušení správních postupů a služeb a posílila kybernetickou bezpečnost. EU vítá přijetí vnitrostátního rámce interoperability v souladu s nejnovějším Evropským rámcem interoperability. Vyzývá Albánii, aby nadále monitorovala vývoj *acquis* EU v oblasti digitálních technologií, zejména právních předpisů EU o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru (nařízení eIDAS), s cílem vytvořit vnitrostátní peněžku digitální identity.

EU bere na vědomí, že je zaveden **rámec pro řízení veřejných financí**, i když je prostor pro další zlepšení. Konstatuje, že Albánie dosáhla určitého pokroku při zlepšování svého střednědobého rozpočtového rámce, a vítá přijetí střednědobé strategie v oblasti příjmů na období 2024–2027. EU Albánii vyzývá, aby plně obnovila praxi provádění revizí rozpočtu prostřednictvím parlamentu a omezila používání normativních aktů na výjimečné a odůvodněné okolnosti, a tím zajistila, že parlament bude moci v plném rozsahu uplatňovat svá rozpočtová práva. Zdůrazňuje, že je důležité, aby Albánie navýšila institucionální kapacity pro monitorování fiskálních rizik a posílila správu veřejných investic. Vybízí Albánii, aby zřídila a uvedla do provozu fiskální radu s cílem posílit důvěryhodnost fiskálních politik v zemi.

3. Kapitola 23: Soudnictví a základní práva

EU vyzdvihuje, že albánský legislativní a institucionální rámec vykazuje vysokou úroveň souladu s *acquis* EU a příslušnými evropskými standardy v oblasti **fungování soudnictví**. Vyzývá Albánii, aby upevnila provádění reforem prostřednictvím revidované strategie v oblasti spravedlnosti na období 2024–2030, která umožní posílení interinstitucionální spolupráce, pravidelné monitorování a lepší shromažďování a analýzu údajů.

EU konstatuje pokrok Albánie, pokud jde o **nezávislost a nestrannost** systému soudnictví a státních zastupitelství. Bere na vědomí dosavadní úspěchy Albánie i její záměr dále rozvíjet kapacitu, nezávislost a účinnost samosprávných orgánů soudnictví a konsolidovat pokrok prostřednictvím jmenování a kariérního postupu na základě zásluh, zvyšováním transparentnosti povyšování a přísným dodržováním a prováděním důsledných pravidelných kontrol bezúhonnosti v průběhu kariéry soudců. EU rovněž bere na vědomí kroky Albánie směrem k dodržování vysokých standardů stanovených v rámci procesu prověřování a zdůrazňuje, že je třeba, aby Albánie tyto standardy udržitelným způsobem zajišťovala a udržovala. Dále Albánii vyzývá, aby v praxi zajistila účinné uplatňování pravidel náhodného přidělování případů, ačkoli je třeba vyvinout další úsilí, aby přidělování případů bylo plně automatizováno. EU vyjadřuje politování nad rostoucím počtem znepokojivých pokusů veřejných činitelů nebo politiků, a to i na vysokých úrovních, vyvíjet nepatřičný vliv na justiční orgány, včetně zvláštní struktury pro boj proti korupci a organizované trestné činnosti (SPAK), a nad osobními útoky na soudce a státní zástupce a naléhavě Albánii vyzývá, aby je účinně řešila a aby dále posilovala odolnost justičních orgánů vůči případům vnitřního i vnějšího vměšování, mimo jiné zajištěním toho, že Vysoká rada pro soudnictví a Vysoká rada pro státní zastupitelství budou i nadále důrazně reagovat na útoky na soudnictví ze strany zástupců výkonné nebo zákonodárné moci. EU důrazně poukazuje na to, že je třeba, aby výkonná i zákonodárná moc v Albánii plně respektovaly nezávislost soudnictví a prioritně v plném rozsahu prováděly závazná rozhodnutí Ústavního soudu, a bere na vědomí dřívější případy neúplného a opožděného provádění rozhodnutí ze strany výkonné a zákonodárné moci. Dále zdůrazňuje, že právní předpisy a postupy týkající se zbavení imunity by se měly řídit evropskými normami, zejména pak normami uvedenými ve stanoviscích a doporučeních Benátské komise. Zdůrazňuje, že je důležité, aby Albánie při jmenování všech členů samoregulačních orgánů a dalších klíčových soudních orgánů a státních zastupitelství zajistila nejvyšší úroveň bezúhonnosti, transparentnosti a zásluh.

EU konstatuje, že Albánie disponuje právním a institucionálním rámcem, který v rámci soudního systému zajišťuje důslednou regulaci trvalé **odpovědnosti**. Vítá skutečnost, že Albánie dokončila proces prověřování v první instanci, a bere na vědomí, že má v plánu řádně dokončit proces prověřování v rámci ústavních lhůt ve fázi odvolání a pod dohledem mezinárodní monitorovací operace. Zdůrazňuje, že je třeba, aby Albánie pokračovala v zahajování trestních řízení proti soudcům a státním zástupcům obviněným během procesu prověřování z trestné činnosti a že je zásadně důležité vysoké standardy, které byly v rámci procesu prověřování stanoveny, uplatňovat v praxi. EU rovněž bere na vědomí počáteční kroky Albánie k zajištění toho, aby inspekční služby a samosprávné orgány, zejména vrchní soudní inspektor, Vysoká rada pro soudnictví a Vysoká rada pro státní zastupitelství, mohly dosáhnout přesvědčivých výsledků v oblasti trvalé odpovědnosti a bezúhonnosti v soudním systému na všech úrovních, přičemž je třeba vyvinout další úsilí k posílení kapacit vrchního soudního inspektora a k zajištění větší transparentnosti a omezenějšího využívání přesunů pracovníků na hierarchicky srovnatelné pozice, zejména s cílem zabránit jejich využívání k povyšování. Bere na vědomí revizi ustanovení týkajících se jmenování členů, kteří nejsou soudci, s cílem zajistit maximální úroveň bezúhonnosti a zásluh při jmenování členů Vysoké rady pro soudnictví Vysoké rady pro státní zastupitelství, kteří nejsou soudci.

EU bere na vědomí úsilí, které Albánie vynaložila s cílem vybudovat dobrý základ pro **kvalitu a účinnost** soudního systému. Konstatuje, že je třeba v tomto úsilí pokračovat, aby se zajistily dostatečné lidské a finanční zdroje potřebné pro to, aby soudnictví mohlo v plné míře, efektivně a nezávisle fungovat a aby bylo zaručeno právo na přístup ke spravedlnosti, mimo jiné dalším snižováním počtu neprovedených hodnocení. EU bere na vědomí pokrok, jehož bylo dosaženo při posilování soudní akademie s cílem nabídnout potenciálním soudcům a státním zástupcům vyšší úroveň vzdělání, a vyzývá Albánii, aby toto úsilí dále upevnila, včetně zlepšení a účinného provádění přijímací zkoušky založené na transparentnosti, objektivních kritériích a spravedlivé soutěži. EU souhlasí s tím, že Albánie musí dále zlepšovat nástroje IT, které mají k dispozici soudy, a bere na vědomí související plán Albánie. Dále vyzývá ke včasnému zavedení integrovaného systému řízení případů a zdůrazňuje, že je důležité zabránit jakémukoli neoprávněnému přístupu k údajům v tomto systému. Dále konstatuje, že je naléhavě nutné neustále obsazovat zbývající volná místa v soudnictví, aby byla zajištěna účinnost soudnictví, takže bude rovněž nezbytné pro kandidáty na soudce a státní zástupce stanovit kvóty, které budou odpovídajícím způsobem reagovat na potřeby soudního systému. Zdůrazňuje, že je třeba zlepšit kvalitu infrastruktury soudů a státních zastupitelství i bezpečnost fyzických osob, a to i v rámci justičních a donucovacích orgánů. EU rovněž připomíná, že je důležité, aby Albánie zajistila účinnou soudní ochranu a důsledné, včasné a úplné/plné provádění všech soudních rozsudků.

EU konstatuje, že legislativní a institucionální rámec Albánie pro **boj proti korupci** je částečně v souladu s *acquis* EU. Vítá hmatatelný pokrok Albánie, pokud jde o vyšetřování, stíhání a odsouzení v souvislosti s obviněními z korupce, a to i vůči vysoce postaveným úředníkům. Rovněž vítá dobré výsledky, kterých struktura SPAK a její soudy dosud dosáhly, a to i v případech korupce na vysoké úrovni. Zdůrazňuje nicméně, že korupce je ve většině oblastí veřejného života a fungování podniků nadále běžně rozšířená, a to včetně všech oblastí ústřední a místní správy a institucí, a nadále představuje oblast zásadního zájmu. EU zdůrazňuje, že Albánie musí dosáhnout dalšího významného pokroku v oblasti prevence a řešení všeobecné a velmi rozšířené korupce. EU bere na vědomí pokrok Albánie, pokud jde o další změny a doplnění jejího právního a institucionálního rámce pro boj proti korupci. Zdůrazňuje, že tato opatření musí být nyní důsledně prováděna a musí mít dopad zejména v odvětvích nejvíce ohrožených korupcí, především v oblasti veřejné infrastruktury, katastrálních a vlastnických práv, cel, daňové správy, vzdělávání, zdravotnictví, zadávání veřejných zakázek a smluv o partnerství veřejného a soukromého sektoru. Vyzývá Albánii, aby dokončila revizi a účinné provádění právních předpisů týkajících se darů a sponzorství a financování politických stran, a to prostřednictvím inkluzivního a konstruktivního dialogu napříč stranami a s cílem zvýšit transparentnost. EU bere na vědomí úsilí Albánie o posílení institucionálních kapacit a koordinace institucí pro předcházení korupci, přičemž toto úsilí je třeba zintenzivnit. Rovněž bere na vědomí konsolidaci operačních a lidských kapacit zvláštního státního zástupce pro korupci a organizovanou trestnou činnost a soudů struktury SPAK, kterou je třeba dále posílit. EU vítá pokrok na cestě k dosažení přesvědčivých výsledků, pokud jde o systematické potlačování korupce, a vyzývá Albánii, aby toto úsilí dále upevnila, zejména na vysoké úrovni, včetně pravomocné konfiskace majetku, a aby zvýšila počet případů, které struktura SPAK postupují jiné orgány, včetně albánské státní policie. Vyjadřuje politování nad některými minulými rozhodnutími albánského parlamentu, jakož i nad vyjádřeními veřejných činitelů ohledně vyšetřování bývalých veřejných činitelů a poslanců parlamentu. Zdůrazňuje, že je důležité, aby Albánie zintenzivnila úsilí v boji proti korupci na vysoké úrovni a dodržovala zásadu rovnosti před zákonem a aby soudnictví, včetně struktury SPAK, pokračovalo ve své práci nezávisle, jakož i nestranně, odpovědně, profesionálně, při dodržování práv na obhajobu a bez vměšování.

EU bere na vědomí pokrok, jehož bylo dosaženo při posilování účinnosti rámce pro předcházení korupci, a vyzývá Albánii, aby toto úsilí dále konsolidovala, mimo jiné jeho dalším sladěním s *acquis* EU a systematickým a účinným řešením všech doporučení vyplývajících z mezinárodních monitorovacích mechanismů týkajících se úmluv, jichž je smluvní stranou, včetně Úmluvy OSN proti korupci a Skupiny států proti korupci (GRECO) zřízené v rámci Rady Evropy. Zdůrazňuje, že nejdůležitější je, aby Albánie zajistila, že budoucí právní změny trestněprávních předpisů, včetně možných amnestií, budou v souladu s *acquis* EU a evropskými standardy a budou plně přispívat k plánu země důsledně omezovat korupci.

EU konstatuje, že v oblasti **základních práv** je právní a institucionální rámec Albánie částečně v souladu s *acquis* EU a evropskými standardy, a zdůrazňuje, že je třeba posílit provádění, aby bylo zaručeno plné požívání základních práv v praxi, včetně posílení kapacit nezávislých institucí pro základní práva a systematického uplatňování jejich doporučení, jakož i doporučení mezinárodních monitorovacích orgánů, včetně Evropského výboru pro zabránění mučení, jakož i provádění rozsudků Evropského soudu pro lidská práva. Konstatuje, že Albánie musí dosáhnout souladu s *acquis* EU týkajícím se trestního řízení, práv obětí a procesních práv.

EU vítá přijetí nového zákona o **ochraně osobních údajů** a jeho deseti doprovodných prováděcích právních předpisů v souladu s příslušným *acquis* EU. Konstatuje, že Albánie nyní musí zajistit účinné provádění a prosazování tohoto nového právního rámce. EU bere na vědomí, že Albánie má v plánu posílit institucionální kapacitu komisaře pro informace a ochranu údajů, jakož i veřejných a soukromých správců s cílem zajistit účinné prosazování tohoto práva, včetně opatření na zvyšování povědomí veřejnosti. Zdůrazňuje, že je důležité, aby Albánie uskutečnila svůj plán účinně vyšetřovat porušování práv na ochranu údajů, a to i v případě, že je rozsáhlé.

EU konstatuje, že pokud jde o **svobodu projevu**, je právní a institucionální rámec Albánie částečně v souladu s *acquis* EU a evropskými standardy, přičemž jsou i nadále nutná výrazná zlepšení. Bere na vědomí první kroky Albánie, pokud jde o plnění plánu umožnit důkladnou reformu. Naléhavě ji vyzývá, aby dokončila změny právního a regulačního rámce a zavedla nezbytná prováděcí a donucovací opatření, jejichž cílem bude dále posílit transparentnost vlastnictví sdělovacích prostředků, jejich pluralitu a redakční nezávislost, jakož i posílit transparentnost financování sdělovacích prostředků ze soukromých i státních zdrojů a autonomii regulačního orgánu pro sdělovací prostředky a nezávislost provozovatele veřejnoprávního vysílání v souladu s *acquis* EU.

EU bere se znepokojením na vědomí, že atmosféra vyznačující se verbálními a fyzickými útoky, pomlouvačnými kampaněmi a strategickými soudními řízeními proti účasti veřejnosti (SLAPP) namířenými proti novinářům se nezlepšila a že je třeba se tímto problémem nadále komplexně zabývat. Bere na vědomí nová ustanovení trestního zákoníku týkající se dekriminalizace pomluvy v případě novinářů. Připomíná, že je důležité, aby Albánie bez dalšího odkladu v plném rozsahu zrušila zbývající trestněprávní ustanovení týkající se urážek a pomluv a občanskoprávní aspekty pomluvy uvedla do souladu s evropskými standardy, a vyzývá k plné a rychlé harmonizaci se směrnicí EU o strategických soudních řízeních proti účasti veřejnosti. EU rovněž zdůrazňuje, že je důležité přijmout opatření navazující na doporučení EU [...] týkající se těchto soudních řízeních. Dále zdůrazňuje, že bude třeba věnovat pozornost následným krokům, zejména ze strany určených kontaktních míst v rámci státní policie a státních zastupitelství, aby byly účinně prováděny formální opatření a záruky a aby vedly k výrazným zlepšením, pokud jde o bezpečnost novinářů a jejich pracovní prostředí. Jakákoli změna právního rámce musí být v souladu s evropskými standardy a doporučeními, včetně stanovisek Benátské komise, a měla by být předmětem inkluzivních konzultací s mediálními organizacemi a občanskou společností. V této souvislosti EU bere na vědomí probíhající strukturovaný dialog mezi institucemi a mediálními aktéry s cílem projednat klíčové reformy na posílení svobody projevu a svobody a plurality médií. Doporučení vzešlá z tohoto dialogu by měla být základem pro další nezbytnou reformu mediálního odvětví.

Pokud jde o **genderovou rovnost a nediskriminaci**, kde Albánie dosáhla částečného souladu s unijním *acquis*, EU konstatuje, že Albánie dále uskutečňuje svůj plán uvést svůj právní rámec v oblasti nediskriminace do plného souladu s *acquis* EU, a bere rovněž na vědomí harmonizační opatření týkající se směrnice o rasové rovnosti. EU zdůrazňuje, že je třeba zajistit institucionální kapacitu a udržitelné financování na všech úrovních správy, aby bylo možné včas provést opatření obnášející mimo jiné sladění právních ustanovení o zákazu diskriminace, boji proti trestným činům z nenávisti a nenávistným verbálním projevům vůči všem skupinám bez ohledu na náboženské vyznání, státní příslušnost, rasový nebo etnický původ a jakýkoli jiný důvod diskriminace, a o respektování, ochraně a naplňování plného a rovného požívání všech lidských práv LGBTI osobami, mimo jiné prostřednictvím práce komisaře pro ochranu před diskriminací, kterého je třeba od roku 2023 znovu jmenovat, a veřejného ochránce práv, jehož institucionální kapacitu je třeba zvýšit. Rovněž bere na vědomí plány Albánie dokončit sblížení s *acquis* EU týkajícím se genderové rovnosti, zejména s cílem účinně bojovat proti sexuálnímu a genderově podmíněnému násilí, a vítá přijetí zákona o genderové rovnosti. Úsilí se bude muset zaměřit na účinné provádění a na posílení udržitelnosti azylových domů pro oběti násilí. EU Albánii vyzývá, aby vyčlenila další zdroje na posílení institucionální kapacity a zajištění udržitelnosti služeb usilujících o zjednávání nápravy a poskytování pomoci obětem. Konstatuje, že je důležité, aby Albánie posílila práva osob se zdravotním postižením, a to i pokud jde o významný pokrok směrem k deinstitucionalizaci, podpoře nezávislého života a přístupnosti¹.

EU připomíná úmysl Albánie prosazovat a posilovat **práva dítěte**, a to mimo jiné posílením integrovaného systému ochrany dětí a rozšířením dostupnosti komunitních služeb s cílem dokončit deinstitucionalizaci. Zdůrazňuje, že je třeba včas provést reformu s cílem prosazovat a posilovat práva dítěte, přičemž se jako hlavní zásada uplatňuje nejlepší zájem dítěte. EU Albánii vyzývá, aby na boj proti dětské chudobě vyčlenila přiměřené finanční zdroje a posílila institucionální kapacity na všech úrovních správy.

---

¹ Otázky vzdělávání a profesního začlenění jsou zkoumány ve spojení s kapitolami 19 a 26.

Pokud jde o **právo na vlastnictví**, EU bere na vědomí záměr Albánie zajistit účinnou soudní ochranu a zdůrazňuje, že je důležité tuto záležitost neprodleně řešit v souladu se Smlouvami EU a zajistit účinné a včasné provedení všech soudních rozsudků, zejména pravomocných soudních rozhodnutí, uznávajících vlastnické právo bývalého vlastníka, a ukončit tak dlouhotrvající situace, v nichž nedochází k výkonu rozhodnutí. Totéž platí i pro rozsudky Evropského soudu pro lidská práva v této oblasti. EU konstatuje, že Albánie přijala prováděcí právní předpisy týkající se zákona o katastru nemovitostí a zákona o dokončení procesů přechodného vlastnictví, avšak přetrvávají značné problémy při jejich provádění. Bere na vědomí nepřiměřený dopad na oblasti, v nichž žije velký počet příslušníků národnostních menšin, na oblasti s vysokou hospodářskou hodnotou a na pobřežní oblasti. Podle plánu pro kapitoly týkající se právního státu je zaváděn zejména účinný a transparentní systém registrace a integrované správy majetku, který v Albánii zajistí jasná a bezpečná vlastnická práva, aby do roku 2030 bylo na základě plně digitalizované služby v praxi zajištěno právo na vlastnictví. V této souvislosti si Albánie stanovila dva průběžné cíle pro roky 2026 a 2028, které by měly být pravidelně sledovány a které prokazují hmatatelný postupný pokrok do druhého čtvrtletí roku 2027, pokud jde o první registraci a následné udělení konečných vlastnických práv. První cíl se zaměřuje na digitalizaci katastrálních map a druhý cíl se týká dokončení první registrace. V tomto ohledu EU rovněž zdůrazňuje, že Albánie musí v souladu s procesem digitalizace zajistit zveřejnění katastrálních map, které je i nadále omezené. Dále zdůrazňuje, že je důležité, aby Albánie rovněž zajistila, že jakmile budou jednotlivé katastrální mapy zveřejněny a zainteresovaná strana předloží požadované dokumenty za účelem registrace svého majetku, státní katastrální úřad, jak je definován v příslušném platném právním rámci, přistoupí ve stanovené lhůtě 45 dnů k vydání konečného osvědčení o majetku, nebo zainteresovanou stranu informuje, že nárok na uvedený majetek vznáší i třetí strany (ať už státní, nebo soukromé), aby se zainteresovaná strana mohla obrátit na soud.

EU konstatuje, že státní katastrální úřad zavedl plán pro bezúhonnost, který odráží zpětnou vazbu od zúčastněných stran s cílem zlepšit od roku 2025 transparentnost, efektivitu a odpovědnost při poskytování služeb, jak je stanoveno v plánu pro kapitoly týkající se právního státu. Zdůrazňuje rovněž, že zásadní význam má i nadále získávání pravidelných a důkladných vysvětlení ohledně provádění plánu pro bezúhonnost. EU zdůrazňuje, že zcela transparentně by měla fungovat rovněž „Agentura pro hospodaření s majetkem“. Vyzývá k vytvoření realistického časového rámce pro provedení případných kompenzací, které má být dokončeno do konce roku 2026, jak se předpokládá v plánu na podporu právního státu. V tomto ohledu EU albánské orgány vyzývá, aby se rovněž zabývaly otázkou padělaných dokumentů, jak je popsáno v závěrech Rady o rozšíření z prosince 2023. Dále opakuje, že nejvyšší prioritou, kterou je potřeba vyřešit do konce roku 2026, zůstává revize právních předpisů v oblasti investic² provedená v souladu s osvědčenými postupy EU, jak je stanoveno v programu reform v rámci plánu růstu. Zejména albánské orgány vyzývá, aby zajistily, že s vyvlastněním ve „veřejném zájmu“ bude spojena spravedlivá kompenzace pro právoplatné majitele. Zdůrazňuje rovněž, že nesprávnému klasifikování nebo jakémukoli zneužití by pomohl předejít jasný postup klasifikace nemovitostí (orná půda nebo stavební pozemky).

---

² Tato otázka je zkoumána ve spojení s tematickým okruhem 3 (kapitola 20), tematickým okruhem 4 (kapitola 27) a tematickým okruhem 6 (kapitola 30).

EU bere na vědomí a podporuje skutečnost, že Albánie plánuje v souladu se svými mezinárodními závazky a evropskými normami chránit a prosazovat práva příslušníků **menšin**, mimo jiné zajištěním účinného provádění legislativního rámce, zejména zákona 96/2017 o ochraně národnostních menšin a sekundárních právních předpisů s tímto zákonem souvisejících. Vyzývá Albánii, aby s ohledem na veškeré volební a správní reformy dodržovala legislativní rámec i sekundární právní předpisy. Vítá, že Albánie v prosinci 2024 přijala zbývající prováděcí předpisy týkající se sebeidentifikace a dalších souvisejících práv a používání jazyků národnostních menšin ve styku se správními a veřejnými orgány, jak je stanoveno v plánu na podporu právního státu. Zdůrazňuje, že tyto prováděcí předpisy by měly být na celém území prováděny v plném rozsahu, účinně a v souladu s evropskými normami, přičemž by měla být plně zohledněna doporučení příslušných mezinárodních orgánů dohledu a měly by být zapojeny všechny příslušné zúčastněné strany. EU vyzývá albánské orgány, aby zajistily, že v souladu s evropskými normami bude při provádění výše uvedených prováděcích předpisů v praxi dodržováno právo na svobodné sebeurčení. Připomíná, že jakékoli další ověřování nebo žádosti o důkazy by měly zůstat výjimečné. Konstatuje také, že stávající právní předpisy musí zaručit přístup ke vzdělávání v menšinovém jazyce bez dodatečných podmínek nebo příliš striktního výkladu při uplatňování prahové hodnoty pro menšinové obyvatelstvo³. Rovněž konstatuje, že je třeba dále posilovat institucionální kapacitu Státního výboru pro národnostní menšiny a místních orgánů a poskytovat jim dlouhodobé zdroje. Pokud jde o romskou a egyptskou menšinu, bere na vědomí, že Albánie má v plánu plnit závazky v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení a zdraví přijaté v Poznaňském prohlášení a posílit národní kontaktní místo pro Romy. Vyzývá Albánii, aby na provádění politických opatření vyčlenila odpovídající veřejné zdroje a posílila v této oblasti koordinaci. Dále bere na vědomí, že Albánie má zavedena ustanovení, která příslušníkům menšin umožňují chránit a rozvíjet své kulturní dědictví a podporovat znalosti o svých dějinách.

EU zdůrazňuje, že Albánie musí při přistoupení zajistit plné uvedení svého legislativního rámce do souladu s *acquis* EU, aby bylo zajištěno plné požívání **práv vyplývajících z občanství EU**.

---

³ Tato otázka je zkoumána ve spojení s tematickým okruhem 3 (kapitola 26).

4. Kapitola 24: Právo, svoboda a bezpečnost

EU bere na vědomí, že Albánie má zaveden právní a institucionální rámec pro **boj proti organizované trestné činnosti**. Vítá revizi trestního zákoníku Albánie, která je v souladu s trestněprávními ustanoveními klíčových právních aktů tvořících součást *acquis* EU v oblasti boje proti závažné a organizované trestné činnosti, terorismu a praní peněz. Kromě nedávných změn trestního zákoníku je třeba přijmout další změny tohoto rámce, aby byl plně v souladu s *acquis* EU. EU Albánii vybízí, aby zajistila kriminalizaci porušování omezujících opatření Unie, jakož i trestných činů proti životnímu prostředí. Vyzdvihuje, že spolupráce albánských donucovacích orgánů s členskými státy EU, Europolem, Eurojustem a agenturou CEPOL, jakož i její velmi aktivní zapojení do platformy EMPACT, přináší pozitivní výsledky při rozbíjení organizovaných zločineckých skupin. Konstatuje, že toto úsilí by mělo být dále posíleno, a vybízí Albánii, aby se dále podílela na strategických opatřeních koordinovaných Europolem. Zároveň je naléhavě zapotřebí vyvinout další úsilí k řešení otázek bezúhonnosti v rámci policie, která je i nadále vysoce zranitelná z hlediska korupce. V této souvislosti EU zdůrazňuje, že je třeba, aby Albánie podnikla rozhodné a udržitelné kroky k posílení bezúhonnosti v rámci policie, zajistila nepřetržité a důkladné vyšetřování ze strany Agentury pro dohled nad policií, řešila vysoký počet rotací a zajistila v rámci policie transparentní jmenování, přesuny a povyšování na základě zásluh. Kromě toho zdůrazňuje, že je nutné další úsilí s cílem konsolidovat vykazované výsledky, pokud jde o vyšetřování, stíhání, pravomocná odsouzení a zabavování a konfiskaci majetku v souvislosti se závažnou a organizovanou trestnou činností včetně praní peněz, a je třeba vykázat aktivní a efektivní přístup k mezinárodní spolupráci. EU zdůrazňuje, že Albánie by měla orgánům bojujícím proti organizované trestné činnosti dále poskytovat vysokou úroveň podpory, odpovídající zdroje, technické a operační kapacity a vybudovat silnou interinstitucionální koordinaci. Rovněž bere na vědomí pokrok Albánie při zajišťování toho, aby souběžně s trestními řízeními od počátku systematicky probíhala finanční vyšetřování, a vybízí ji, aby rozvíjela kapacity pro řešení finančních vyšetřování komplexní povahy. EU Albánii vyzývá, aby pokrok v této oblasti dále upevňovala.

Dále bere na vědomí soustavnou snahu Albánie posílit zabavování a konfiskaci majetku, zmrazovat majetek související s trestnou činností a podporovat jeho opětovné použití na sociální účely. S uspokojením bere na vědomí přijetí zákona o úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti a zřízení úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v rámci albánské státní policie. Zdůrazňuje, že je třeba zajistit účinnou identifikaci a vysledování majetku, což povede ve větší míře k jeho zabavování a konfiskaci. Očekává, že Albánie bude i nadále podnikat konkrétní kroky, mimo jiné pokud jde o její kapacity koordinovat své úsilí s dalšími relevantními institucemi, zajišťovat plnou funkčnost úřadu s odpovídajícími zdroji pro výkon jeho mandátu.

EU připomíná, že poté, co Albánie završila svůj akční plán a pozastavila plánovaný program daňové amnestie a dobrovolného dodržování daňových předpisů, byla v říjnu 2023 vyňata ze seznamu jurisdikcí pod zvýšeným dohledem, který spravuje Finanční akční výbor (FATF). Opětovně Albánii vyzývá, aby zajistila, že budoucí právní změny trestního práva, včetně případných programů amnestií a dobrovolného dodržování daňových předpisů, budou v souladu s plány země, budou přínosné z hlediska boje proti organizované trestné činnosti a budou v souladu s příslušnými ustanoveními *acquis* EU a s mezinárodními normami, například s normami vymezenými výbory MONEYVAL a FATF⁴.

EU Albánii naléhavě vyzývá, aby přijala veškerá nezbytná legislativní i prováděcí opatření v oblasti **kyberkriminality** a aby se v zájmu účinného boje proti kyberkriminalitě připojila k druhému dodatkovému protokolu k Budapešťské úmluvě. Poukazuje na to, že by Albánie měla vykazovat přesvědčivé výsledky, pokud jde o předcházení kyberkriminalitě i o její potlačování, a že by v tomto ohledu měla zajistit především účinnější reakci donucovacích orgánů, které se zaměřují na odhalování, sledování a stíhání pachatelů kybernetické trestné činnosti s odpovídajícími kapacitami a zdroji pro vyšetřování kyberkriminality, mimo jiné v rámci Národního úřadu pro vyšetřování.

---

⁴ Boj proti praní peněz je zkoumán ve spojení s tematickým okruhem 2 (kapitola 4).

EU bere na vědomí pokrok Albánie, pokud jde o kriminalizaci všech forem **pohlavního zneužívání dětí**, a vybízí ji, aby věnovala zvláštní pozornost ochraně a prevenci (včetně předcházení opakované viktimizaci), a to v případě pohlavního zneužívání dětí online i offline.

EU konstatuje, že v Albánii je k dispozici velký počet palných zbraní, a vybízí Albánii, aby omezila nedovolené držení **palných zbraní a obchodování s nimi**. Vítá skutečnost, že Albánie přijala národní strategii a akční plán pro kontrolu ručních palných a lehkých zbraní, které jsou do značné míry v souladu s cíli a celkovými cíli regionálního plánu pro lepší kontrolu ručních palných a lehkých zbraní na západním Balkáně. Vybízí Albánii, aby zajistila jejich plné provedení. Rovněž bere s uspokojením na vědomí přijetí zákona o dovozu, vývozu a tranzitu palných zbraní, který dále harmonizuje právní předpisy s *acquis* EU. Vyzývá Albánii, aby rovněž dosáhla plného souladu s *acquis* EU v oblasti kontroly nabývání a držení palných zbraní. EU také bere na vědomí, že Albánie zamýšlí vynakládat větší úsilí na zvyšování povědomí, osvětu a vzdělávání se zaměřením na nebezpečí a rizika, která se ke zneužívání ručních palných a lehkých zbraní, jejich nevolnému držení a obchodování s nimi pojí, jakož i na omezování počtu nedovolených palných zbraní formou legalizace, dobrovolného odevzdávání a znehodnocování.

EU poukazuje na skutečnost, že Albánie je zemí původu, tranzitní zemí i cílovou zemí, pokud jde o **obchodování s lidmi**, a že je třeba, aby nadále posilovala svá opatření proti tomuto obchodování a zaměřila se na výrazný dopad na ženy a dívky. Zdůrazňuje, že v této oblasti jsou důležité další výsledky, včetně větší podpory obětí ze strany veřejných orgánů. Očekává, že Albánie sladí své právní předpisy v oblasti obchodování s lidmi s *acquis* EU.

EU konstatuje, že albánské donucovací orgány spolupracují na dobré úrovni se svými protějšky v členských státech EU, co se týče problematiky drog, především pokud jde o boj proti obchodu s drogami. Zdůrazňuje, že kromě přijetí formálního strategického rámce bude zásadně důležité, aby Albánie uplatňovala zastřešující strategický přístup, pokud jde o účinné a důsledné potírání a prevenci nezákonného pěstování drog, jejich výroby a obchodu s nimi. Bere na vědomí, že Albánie hodlá posílit a uvést do provozu svůj institucionální rámec, a s potěšením konstatuje, že bylo zřízeno národní středisko pro sledování drog a vnitrostátní systém včasného varování zaměřený na výměnu informací o nových psychoaktivních látkách. EU Albánii vyzývá, aby zajistila fungování a provoz svého vnitrostátního systému včasného varování, mimo jiné posílením spolupráce s Agenturou Evropské unie pro drogy (EUDA). Zdůrazňuje, že je třeba, aby Albánie vykazovala přesvědčivé výsledky, pokud jde o zabavování a likvidaci drog a konfiskaci souvisejícího majetku.

EU konstatuje, že Albánie má strategický a právní rámec pro **boj proti terorismu a násilnému extremismu**, který je do značné míry v souladu s *acquis* EU, ačkoli k dosažení plné harmonizace jsou ještě zapotřebí některé další změny. Konstatuje také, že strategický a právní rámec je třeba účinně provádět v praxi. Rovněž Albánii vybízí, aby provedla nový Společný akční plán pro předcházení terorismu a násilnému extremismu a boj proti nim pro západní Balkán, který byl podepsán v říjnu 2025, počínaje přijetím národního plánu. EU bere na vědomí záměr Albánie poskytnout na boj proti terorismu a násilnému extremismu adekvátní zdroje, zlepšit spolupráci mezi agenturami a mezinárodní spolupráci a posílit systémy správy a předávání případů radikalizovaných osob a pachatelů teroristických činů. Bere na vědomí úsilí v oblasti předcházení násilnému extremismu, a zejména práci vykonanou koordinačním střediskem pro boj proti násilnému extremismu. Konstatuje, že i nadále je třeba věnovat pozornost radikalizaci ve věznicích a šíření teroristického obsahu online. Dále konstatuje, že regionální spolupráce a výměna citlivých informací s Europolem a členskými státy probíhají uspokojivě a že úsilí by mělo pokračovat. Zdůrazňuje, že je třeba vyvinout další úsilí, pokud jde o řešení otázky financování terorismu a praní peněz, a zejména za tímto účelem zvýšit účinnost vyšetřování, jež je na financování terorismu zaměřeno. S uspokojením bere na vědomí přijetí nového zákona o předběžných informacích o cestujících (API) a jmenné evidenci cestujících (PNR) s cílem posílit kapacity pro účely boje proti terorismu a závažným trestným činům souvisejícím s leteckou dopravou.

Zdůrazňuje, že je důležité, aby Albánie zajistila ochranu **kritické infrastruktury** tím, že harmonizuje svůj právní rámec pro odolnost kritických subjektů s *acquis* EU, určí klíčové kritické infrastruktury a navrhne kritéria pro jejich řízení, včetně analýzy rizik.

EU bere na vědomí, že v právních předpisech Albánie jsou zakotveny hlavní zásady **justiční spolupráce v trestních, občanských a obchodních věcech**, nicméně je nutno zajistit větší soulad s *acquis* EU. Bere na vědomí, že Albánie plánuje ratifikovat zbývající příslušné mezinárodní úmluvy v oblasti justiční spolupráce. Také bere na vědomí, že Albánie v únoru 2025 ratifikovala Haagskou Úmluvu o uznávání a výkonu cizích soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (2019). Rovněž Albánii vybízí, aby posílila svou správní kapacitu, a splnila tak požadavky, jež EU na spolupráci v trestních, občanských a obchodních věcech klade.

EU s potěšením konstatuje, že pokud jde o **migraci**, Albánie přijala a provádí komplexní národní strategii pro migraci (2024–2030) a související akční plán (2024–2026), jenž je v souladu s akčním plánem EU pro západní Balkán, který Komise předložila v prosinci 2022. Vítá skutečnost, že Albánie přijala vnitrostátní pohotovostní plán, který byl vypracován v souladu s metodikou Agentury Evropské unie pro otázky azylu (EUAA) a Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex), s odpovídajícím rozpočtem na jeho provádění v případě značného počtu příchozích migrantů a žadatelů o mezinárodní ochranu. EU rovněž bere na vědomí plán Albánie přijmout nezbytné změny v oblasti legální migrace, aby byl zajištěn soulad s některými ustanoveními o sloučení rodiny, s jednotným povolením a s nedávnými změnami týkajícími se modré karty EU. Vyzývá Albánii, aby dosáhla souladu s *acquis* EU s cílem dále posílit boj proti nelegální migraci. EU bere na vědomí závazek Albánie bojovat proti převaděčství migrantů, zejména v rámci Globální aliance pro boj proti převaděčství migrantů, a zdůrazňuje, že Albánie by měla pokračovat ve svém aktuálním úsilí na všech úrovních, pokud jde o rozbití organizovaných zločineckých skupin zapojených do převaděčství migrantů. V rámci rozvoje pracovní migrace Albánii vyzývá, aby rozvíjela spolupráci se třetími zeměmi v oblasti zpětného přebírání osob a očekává, že Albánie posílí inspekce práce s cílem předcházet nucené práci a nedovolenému pohybu směrem do EU.

EU vyzdvihuje velmi dobrou spolupráci Albánie s členskými státy a agenturou Frontex v oblasti readmisních a návratových operací. Vyzývá Albánii, aby zajistila odpovídající přijímací kapacity, zejména pro nezletilé osoby bez doprovodu, a uplatňovala postupy navrácení v souladu s revidovaným zákonem o cizincích a s *acquis* EU. EU Albánii rovněž vyzývá, aby dále posílila spolupráci se zeměmi původu v oblasti navrácení a zpětného přebírání osob, mimo jiné prostřednictvím trvalé technické angažovanosti a angažovanosti na vysoké úrovni, jakož i na základě rozvoje praktické spolupráce v oblasti zpětného přebírání osob.

EU bere na vědomí spolupráci Albánie s agenturou EUAA na posílení vnitrostátního **azylového** a přijímacího systému prostřednictvím průběžného provádění druhé fáze plánu spolupráce schváleného v říjnu 2024. Vyzývá Albánii, aby kvalitně prováděla zákon o azylu a rozvíjela nezbytné další správní kapacity a zároveň zajistila další sbližování s *acquis* EU. Rovněž Albánii vyzývá, aby systematicky odkazovala na azylové řízení a zvýšila počet a kvalitu rozhodnutí v azylových případech. Bere na vědomí také dočasné svěření přijímacího zařízení pro nezletilé osoby bez doprovodu nevládní organizaci a připomíná plán Albánie zpracovávat žádosti o azyl prostřednictvím přímé vládní podpory a služeb. EU Albánii vyzývá, aby zavedla trvalé řešení pro přijímání a ubytování nezletilých osob bez doprovodu v souladu se standardy EU. Konstatuje, že neustálé a trvalé úsilí ještě vyžaduje otázka albánských občanů, kteří podávají neopodstatněné žádosti o azyl v členských státech EU.

EU konstatuje, že vízová politika Albánie dosud není plně v souladu se seznamem třetích zemí s vízovou povinností, který sestavila EU. Připomíná, že dočasné zrušení vízové povinnosti není v souladu s *acquis* EU. Bere na vědomí určitý pokrok Albánie při sbližování vízové politiky, vítá přijetí plánu na dosažení plné harmonizace a zdůrazňuje, že je třeba, aby Albánie zajistila včasné provedení tohoto plánu, protože pro přistoupení k EU je nutná plná harmonizace vízové politiky. Rovněž konstatuje, že informační systémy Albánie budou vyžadovat další technické úpravy, aby byly v souladu s Vízovým informačním systémem (VIS).

Pokud jde o **Schengen a vnější hranice**, konstatuje EU dobrou a pokračující operační spolupráci s agenturou Frontex v oblasti ostrahy hranic a boje proti přeshraniční trestné činnosti prostřednictvím společné operace prováděné od roku 2019 a nepřetržité provádění aktualizované dohody o postavení jednotek agentury Frontex z června 2024. EU připomíná, že část schengenského *acquis* se bude v Albánii uplatňovat až po rozhodnutí Rady o zrušení kontrol na vnitřních hranicích po dokončení příslušného schengenského hodnocení připravenosti Albánie. EU očekává, že Albánie uvede své právní předpisy do souladu s schengenským *acquis* a učiní nezbytné kroky k provedení schengenského *acquis* po přistoupení, nebo případně po přijetí rozhodnutí Rady o plném uplatňování schengenského *acquis*. To zahrnuje připojení k příslušným systémům nebo jejich zřízení, zejména k Schengenskému informačnímu systému (SIS), Vízovému informačnímu systému (VIS), Systému vstupu/výstupu (EES), Evropskému systému pro cestovní informace a povolení (ETIAS) a k programu registrovaných cestujících (RTP). Vyzývá Albánii, aby pokračovala v provádění vnitrostátní strategie integrované správy hranic (2021–2027), a vítá přijetí revidovaného zákona o ochraně státních hranic. Bere na vědomí, že se od roku 2020 trvale zvyšuje počet příslušníků pohraniční policie, a zdůrazňuje, že je třeba odpovídající počet zaměstnanců a operační kapacity udržovat. V této souvislosti bere EU na vědomí plán Albánie řešit problematiku velké míry fluktuace příslušníků pohraniční stráže. Vítá, že byl v lednu 2026 v souladu s pokyny Komise přijat schengenský akční plán, a vyzývá Albánii, aby jej provedla prostřednictvím právních změn a investic do potřebné infrastruktury, vybavení, personálu a odborné přípravy.

Pokud jde o **padělání eura**, bere EU na vědomí záměr Albánie pokračovat v další výměně informací s Evropskou komisí, Evroplem a Evropskou centrální bankou v souladu s příslušnými dohodami o spolupráci v oblasti ochrany eura proti padělání.

5. Hospodářská kritéria

EU vítá, že Albánie je na dobré cestě stát se **fungující tržní ekonomikou**. Zdůrazňuje pokračující široký domácí konsensus ohledně základních prvků hospodářské politiky, včetně omezené úlohy státu v hospodářství a politického závazku k liberalizaci trhu. Uznává pokrok, jehož bylo v posledních letech dosaženo, nicméně konstatuje, že účinné fungování tržního hospodářství nadále omezuje nedostatečná právní jistota, vysoká úroveň neformální hospodářské aktivity, nízká úroveň rozvoje finančního sektoru, obtíže spojené s prosazováním smluvního práva, vlastnických práv a se se zápisem vlastnických práv k pozemkům, nedostatky v oblasti transparentnosti a odpovědnosti státních podniků a obecnější nedostatky ve strukturálních reformách v oblasti správy, jakož i obavy související s korupcí, což vede k tomu, že konvergence je pomalá a růst nedosahuje potenciálu. Těmito otázkami je třeba se dále zabývat. EU zdůrazňuje, že je třeba dále zlepšovat podnikatelské prostředí prostřednictvím vytváření rovných podmínek mezi domácími a zahraničními hospodářskými subjekty, aby se Albánie stala atraktivnější destinací pro investice. Vzhledem k nízké úrovni mobilizace příjmů EU vítá přijetí střednědobé strategie v oblasti příjmů a vybízí k jejímu provádění, aby se úroveň mobilizace příjmů zvýšila. Zdůrazňuje, že Albánie musí posílit fungování rámce pro řízení veřejných investic. EU Albánii vyzývá, aby se systematicky a důkladně zabývala politickými doporučeními EU uvedenými v po sobě jdoucích balíčcích týkajících se rozšíření i společně dohodnutými politickými pokyny v souvislosti se společnými závěry hospodářského a finančního dialogu mezi EU a regionálními partnery, jakož i závazky přijatými v programu reforem v rámci plánu růstu pro západní Balkán. Zdůrazňuje, že důkladné a komplexní provádění těchto reforem Albánii podpoří při plnění kritérií fungujícího tržního hospodářství a při zajištění toho, aby podniky mohly fungovat v předvídatelném prostředí, které se řídí zásadami právního státu a v němž mají konkurenti rovné podmínky. Albánie musí rovněž řešit přetrvávající nesrovnalosti v odvětví nemovitostí a stavebnictví v důsledku korupce, neúplných vlastnických práv, nedostatků v právním rámci a nefinančních transakcí.

EU konstatuje, že Albánie dosahuje pokroku, pokud jde o **schopnost vyrovnat se s konkurenčním tlakem a tržními silami** v rámci Unie. Zdůrazňuje, že se v Albánii výrazně zlepšila energetická a dopravní infrastruktura a digitalizace hospodářství, a to i přes přetrvávající značné nedostatky oproti regionální i evropské úrovni. Konstatuje rovněž, že je třeba pokračovat ve vysokých investicích do všech oblastí fyzické infrastruktury, které by měly být doplněny lepším řízením veřejných investic a lepším zadáváním veřejných zakázek, mimo jiné zajištěním spravedlivého a soutěžního udělování zakázek v praxi, reformami v oblasti správy věcí veřejných, včetně boje proti korupci, a posílením kybernetické odolnosti. Vyzývá Albánii, aby zlepšila svou konkurenceschopnost, již v současné době brzdí nedostatek podnikatelského a technologického know-how, nenaplněné investiční potřeby v oblasti lidského rozvoje a trvale nízké výdaje na výzkum a vývoj, a to prostřednictvím vyšší kvality a úrovně výsledků vzdělávání, včetně odborného vzdělávání a přípravy, a pobídkami k investicím do výzkumu a vysokoškolského vzdělávání. EU Albánii rovněž vyzývá, aby zvýšila rozsah a přiměřenost sociální ochrany a zdravotního pojištění s cílem snížit podíl obyvatelstva ohroženého chudobou, a umožnit tak inkluzivní a sociálně vyvážený hospodářský rozvoj.

* * *

S ohledem na stav příprav Albánie a za předpokladu, že bude Albánie i nadále pokračovat ve sbližování s *acquis* EU a příslušnými evropskými standardy, na které se vztahuje tematický okruh 1 – Základní zásady, a v jeho provádění a v prioritách stanovených ve výročních zprávách Evropské komise a v politickém dialogu mezi EU a Albánií, a aniž jsou dotčeny jakékoli další podmínky stanovené v dalších kritériích vymezených pro tematický okruh 1, EU konstatuje, že tyto kapitoly a tento tematický okruh bude možné předběžně uzavřít teprve poté, co se EU shodne na tom, že byla splněna tato kritéria pro uzavření jednání:

pokud jde o tematický okruh 1, zajistí Albánie na horizontální úrovni prostřednictvím spolehlivého a multidisciplinárního mechanismu trvalé provádění a veřejně přístupné monitorování svých plánů, přičemž zvláštní pozornost bude věnována přiměřenosti lidských a finančních zdrojů, institucionální kapacitě, dodržování stanovených lhůt a podrobnému a inkluzivnímu dialogu se všemi zúčastněnými subjekty, a to konkrétně pokud jde o:

- plán v oblasti právního státu, mimo jiné plněním kritérií v rámci kapitol 23 a 24;
- plán v oblasti fungování demokratických institucí, a to zajištěním toho, aby demokratické instituce a procesy byly stabilní a konsolidované, včetně konání voleb, v plném souladu s doporučeními OBSE/ODIHR, zajištěním odpovědnosti a účinnosti, včetně funkcí dohledu a dalších funkcí vykonávaných jeho zákonodárným sborem, a dalším posilováním napomáhajícího prostředí pro občanskou společnost na všech úrovních správy;
- plán v oblasti reformy veřejné správy, a to prokázáním soustavného a ověřitelného pokroku ve všech oblastech strategického rámce pro reformu veřejné správy, zajištěním jeho účinné a účelné organizace na všech úrovních veřejné správy, včetně tvorby a koordinace politik, řízení veřejných služeb a lidských zdrojů, jasně definovaných mechanismů vnitřní a vnější odpovědnosti na všech úrovních správy a v souladu s přístupem založeným na právech, poskytování služeb a řízení veřejných financí.

Kapitola 23 – Soudnictví a základní práva

Albánie dále provádí komplexní reformu soudnictví, přičemž vychází z dosažených výsledků za účelem plného zajištění nestrannosti, nezávislosti, odpovědnosti, profesionality, kvality a účinnosti soudního systému. Albánie toto referenční kritérium pro uzavření kapitoly splní zejména pokud:

- zajistí pokračující provádění reformy soudnictví v souladu s příslušným *acquis* EU a s evropskými standardy s cílem zaručit **nezávislost, nestrannost, bezúhonnost a účinnost** soudnictví, mimo jiné důsledným uplatňováním zásad bezúhonnosti, zásluh a transparentnosti samosprávných orgánů soudnictví, a to i při jmenování jejich členů;
- upevní v soudním systému na všech úrovních **odpovědnost a bezúhonnost** systematickým a důsledným uplatňováním transparentních jmenování, převádění a povyšování soudců a státních zástupců na základě zásluh, jakož i zajištěním odpovídající kapacity vrchního soudního inspektora, Vysoké rady pro soudnictví a Vysoké rady pro státní zastupitelství, zejména za účelem provádění včasných hodnocení, jakož i systematického a důkladného ověřování majetkových přiznání v souladu s nejvyššími standardy stanovenými při prověřování, a dalším zajištěním a posílením systémové odolnosti soudního systému vůči pokusům o nepatřičné vnitřní a vnější vměšování a vliv, účinným prováděním a dalším posilováním stávajících mechanismů pro řešení těchto případů, bez ohledu na to, že Albánie musí zajistit, aby se zástupci její výkonné a zákonodárné moci zdrželi nepřipustného zasahování do fungování justičních orgánů za účelem provádění rozhodnutí Ústavního soudu a uplatňování evropských standardů, zejména standardů stanovených Benátskou komisí, pokud jde o rozhodnutí v případech týkajících se imunity;

- zajistí trvalou **kvalitu** soudnictví, mimo jiné dalším snižováním počtu neprovedených hodnocení dosažením tří čtvrtin ročních plánovacích projekcí na základě objektivních kritérií s kvalitativními a kvantitativními prvky, podpořených konsolidovanými statistikami, zajištěním včasného zveřejňování odůvodněných rozhodnutí a zachováním dostatečných zdrojů pro posílenou soudní akademii, aby mohla fungovat v souladu se standardy EU a evropskými normami, zejména pokud jde o bezúhonnost a kvalitu náboru zaměstnanců, výběr uchazečů a poskytovanou odbornou přípravu;
- zajistí **účinnost** a výkonnost soudů a státních zastupitelství obsazením přibližně 75 % volných pracovních míst v soudnictví, dalším zkrácením dispozičních lhůt a snížením počtu nevyřízených případů, zejména navýšením lidských a finančních zdrojů s cílem výrazně zlepšit kvalitu infrastruktury soudů a bezpečnost jednotlivců a zajistit odpovídající počet soudců a právních poradců v souladu s průměrem EU, zavedením a důsledným používáním dobře fungujícího **integrovaného systému řízení případů** a zajištěním širšího a vhodnějšího využívání alternativního řešení sporů.

Albánie zavede spolehlivé a účinné systémy pro předcházení korupci a boj proti ní, včetně korupce na vysoké úrovni. Albánie toto referenční kritérium pro uzavření kapitoly splní zejména pokud:

- dále posílí a zajistí odpovídající **operační kapacity**,lepší infrastrukturu a navýší lidské a finanční zdroje specializovaných protikorupčních orgánů a běžných soudních orgánů pro boj proti korupci, zejména ve složitých případech, včetně finančního vyšetřování;

- vykáže přesvědčivé a trvalé **výsledky** v oblasti vyšetřování, stíhání a pravomocných odsouzení v případech korupce na všech úrovních, zejména na vysoké úrovni, a to zachováním právního rámce účinně podporujícího boj proti korupci a zajištěním plné spolupráce veřejných orgánů;
- dosáhne přesvědčivých výsledků v oblasti zabavování a konfiskace majetku, včetně důvěryhodné a důsledné praxe zahajování souběžných finančních vyšetřování při řešení případů korupce, včetně korupce na vysoké úrovni;
- konsoliduje pevný **rámec pro předcházení korupci**, mimo jiné účinným prováděním a monitorováním nově přijaté víceleté strategie v nejzranitelnějších odvětvích, legislativních opatření, jakož i očekávaných doporučení skupiny GRECO/ODIHR. Dále posílí účinnost ověřování majetkových příznání a dosáhne přesvědčivých a trvalých výsledků v oblasti proaktivních správních vyšetřování a odrazujících sankcí, včetně zajištění trvalých výsledků, pokud jde o proaktivní a kvalitní postupování k trestnímu stíhání ze strany příslušných státních a donucovacích orgánů, zejména útvaru SPAK, a prokáže přijetí svědomitých následných opatření ze strany příslušných orgánů.

Albánie chrání základní práva jak v právních předpisech, tak i v praxi a je plně připravena provádět Listinu základních práv Evropské unie a další příslušné *acquis* EU a příslušné mezinárodní a evropské standardy. Albánie toto referenční kritérium pro uzavření kapitoly splní zejména pokud:

- zajistí účinné provádění a prosazování lidských práv zvýšením kapacity nezávislých orgánů pro základní práva, uplatňováním lidských práv a základních svobod stanovených v **Evropské úmluvě o lidských právech**, jejích protokolech a judikatuře Evropského soudu pro lidská práva. Uspokojivě provede doporučení mezinárodních monitorovacích orgánů v oblasti lidských práv, včetně **Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení**;

- zajistí další ochranu **svobody projevu a svobody médií** přijetím a účinným a konkrétním provedením komplexní reformy, včetně reformy legislativního a regulačního rámce, plnou harmonizací s *acquis* EU, evropskými standardy, osvědčenými postupy a doporučeními, a to i pokud jde o nezávislost regulačního orgánu a médií, transparentnost vlastnictví a financování, jakož i bezpečnost novinářů, včetně úplného zrušení trestních ustanovení týkajících se pomluvy a plné harmonizace občanskoprávních aspektů pomluvy s evropskými standardy;
- dále posílí institucionální kapacity komisaře pro ochranu před diskriminací v souladu s *acquis* EU a mezinárodními a evropskými standardy. Bude provádět právní předpisy, které jsou v souladu s *acquis* EU, včetně právních předpisů EU, v nichž se stanoví standardy pro orgány pro rovné zacházení, jakož i evropské standardy v oblasti **nediskriminace, genderové rovnosti** a boje proti sexuálnímu a genderově podmíněnému násilí. Bude dále respektovat, chránit a vykonávat plné a rovné požívání všech lidských práv LGBTI osobami. Posílí účinné mechanismy odškodnění a pomoci obětem násilí, které jsou většinou zajištěny prostřednictvím veřejného financování, včetně střednědobého rozpočtového plánování;
- posílí systém **ochrany dětí**, přičemž hlavní zásadou je nejlepší zájem dítěte, a to i pokud jde o děti bez rodičovské péče nebo se zdravotním postižením, zejména účinné provádění právních předpisů o alternativní rodinné péči, mimo jiné zajištěním jejich harmonizace se stávajícími právními předpisy, s cílem dokončit deinstitucionalizaci. Zvýší úsilí o zajištění práv **osob se zdravotním postižením**, a to i pokud jde o významný pokrok směrem k deinstitucionalizaci osob se zdravotním postižením a k přístupnosti. Zajistí dlouhodobou udržitelnost financování a institucionální kapacitu v oblasti ochrany dětí a práv osob se zdravotním postižením;

- zajistí, aby byl zaveden účinný a transparentní systém registrace a integrované správy majetku, který zaručí včasné vydání jasných a bezpečných vlastnických práv. Všechny katastrální údaje, včetně vlastnických práv a katastrálních map, mají být digitalizovány a pečlivě aktualizovány tak, aby byly systematicky odstraňovány překrývající se nebo nepřesné údaje, přičemž první registrační proces má být dokončen v souladu s příslušnými závazky Albánie přijatými v rámci plánu na podporu právního státu a podléhá pravidelnému monitorování. Dále sníží počet nevyřízených soudních případů týkajících se majetku a zajistí účinné a včasné vymáhání veškerých soudních rozhodnutí od všech příslušných orgánů, zejména pravomocných soudních rozhodnutí, uznávajících vlastnické právo bývalého vlastníka, čímž ukončí dlouhotrvající situace, kdy nedochází k výkonu rozhodnutí. Totéž platí i pro rozsudky Evropského soudu pro lidská práva v této oblasti. Zajistí, aby v případech vyvlastnění a odebrání majetku byl plně dodržován řádný proces;
- zajistí plné a účinné provádění zákona o ochraně národnostních menšin a všech jeho sekundárních právních předpisů, a to v souladu se svými mezinárodními závazky a evropskými standardy, mimo jiné posílením kapacity a zdrojů na ochranu práv příslušníků národnostních menšin, zejména Výboru pro národnostní menšiny;
- zajistí plný soulad svého legislativního rámce s *acquis* EU v oblasti **občanských práv**, mimo jiné v souladu s příslušnou judikaturou Soudního dvora Evropské unie zruší právní základ umožňující vytvoření režimu občanství pro investory.

Kapitola 24 – Spravedlnost, svoboda a bezpečnost

Albánie uplatňuje spolehlivý a účinný systém boje proti závažné a organizované trestné činnosti. Albánie toto referenční kritérium pro uzavření kapitoly splní zejména pokud:

- uvede svůj právní rámec do souladu s *acquis* EU a evropskými a mezinárodními standardy v oblasti boje proti závažné a organizované trestné činnosti, včetně kriminalizace praní peněz, a bude pokračovat v provádění pevného strategického rámce v těchto oblastech, který je v souladu se standardy EU;
- dosáhne přesvědčivých výsledků v oblasti vyšetřování, stíhání a pravomocných odsouzení ve všech oblastech závažné a organizované trestné činnosti (mimo jiné pokud jde o obchodování s lidmi, palnými zbraněmi, drogami, pohlavní zneužívání dětí, kyberkriminalitu a praní peněz, a to i v případě samostatného trestného činu), což doloží aktuálními a podrobnými statistickými údaji;
- prokáže proaktivní a účinný přístup k vnitrostátní a mezinárodní spolupráci v oblasti prosazování práva a justiční spolupráci založený na lepší metodice vyšetřování s cílem řešit složité trestní případy a dále provádět opatření zajišťující bezúhonnost, mimo jiné prostřednictvím pokračujících a důkladných vyšetřování ze strany Agentury pro dohled nad policií, transparentních jmenování na základě zásluh, jakož i kariérního rozvoje v rámci donucovacích orgánů, zejména policie;
- dosáhne přesvědčivých výsledků v oblasti zabavování a pravomocné konfiskace majetku – doložených aktuálními a podrobnými statistickými údaji –, a to i prostřednictvím plně funkčního interinstitucionálního systému v rámci úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti pro vysledování, identifikaci, zmrazení, správu a konfiskaci majetku v souladu s *acquis* EU a s odpovídajícími lidskými a finančními zdroji;
- při řešení závažné a organizované trestné činnosti, zejména praní peněz, nadále prokazuje důvěryhodnou a důslednou praxi systematického zahajování finančních šetření doloženou aktuálními a podrobnými statistickými údaji;

- odpovídajícím způsobem uplatňuje komplexní, genderově specifický přístup zaměřený na oběti s cílem předcházet obchodování s lidmi a bojovat proti němu vytvořením právního, institucionálního a operačního rámce v souladu s *acquis* EU, dosahuje přesvědčivých výsledků, pokud jde o proaktivní rozbíjení sítí obchodování s lidmi se zaměřením na ženy a dívky, a plně provádí národní referenční mechanismus založený na posílených kapacitách pro odhalování, identifikaci a poskytování ubytování, ochrany, pomoci a podpory obětem a potenciálním obětem.

Albánie vykazuje trvalé a výrazné výsledky, pokud jde o spolupráci v oblasti drog. Albánie toto referenční kritérium pro uzavření kapitoly splní zejména pokud:

- uvede svůj právní a politický rámec v oblasti drog do souladu s *acquis* EU, včetně ustanovení o pravidelné aktualizaci seznamu nových psychoaktivních látek a prekursorů drog, a bude účinně provádět své mezinárodní závazky;
- přijme a provede národní strategii pro oblast drog a zároveň zajistí plné zprovoznění vnitrostátního systému včasného varování a národního střediska pro sledování drog na základě integrované a institucionalizované sítě domácích a mezinárodních partnerů;
- dosáhne přesvědčivých výsledků v oblasti zabavování drog, ničení a konfiskace odpovídajícího majetku, jak dokládají nedávné a podrobné statistické údaje, a při zavádění legálního pěstování konopí důrazně prosazuje ochranná opatření, která zabraňují zneužívání těchto produktů.

Albánie zavede spolehlivý a účinný systém pro boj proti terorismu, radikalizaci a násilnému extremismu a jejich předcházení a na ochranu kritické infrastruktury. Albánie toto referenční kritérium pro uzavření kapitoly splní zejména pokud:

- zajistí, aby její právní a politické rámce pro boj proti terorismu, radikalizaci a násilnému extremismu online i offline a na ochranu kritické infrastruktury a subjektů byly v souladu s *acquis* EU a řídily se zásadami předvídání, prevence, ochrany a reakce;
- přijme národní plán týkající se provádění Společného akčního plánu pro předcházení terorismu a násilnému extremismu a boj proti nim pro západní Balkán a zajistí jeho průběžné provádění.

Albánie dosahuje trvalých a významných výsledků v oblasti legální a nelegální migrace a azylu a v otázkách týkajících se schengenského *acquis*, vízové politiky a ochrany svých vnějších hranic v souladu s akčním plánem EU pro západní Balkán. Albánie toto referenční kritérium pro uzavření kapitoly splní zejména pokud:

- nadále zajistí dostatečné a trvalé kapacity v oblasti správy hranic a odpovídající personální obsazení, pokud jde o účinné řízení smíšených migračních toků, včetně prokázané schopnosti řádně chránit své hranice, dostatečných pohraničních a přijímacích kapacit a konkrétních výsledků v boji proti nelegálnímu překračování hranic, stíhání a rozbíjení zločineckých sítí zapojených do převaděčství migrantů a účinné mezinárodní spolupráce, včetně navracení a zpětného přebírání osob;
- zajistí nepřetržité provádění schengenského akčního plánu s cílem účinně se připravit na plné provádění schengenského *acquis* po přistoupení nebo případně po přijetí rozhodnutí Rady o plném uplatňování schengenského *acquis*.

- uvede do plného souladu svou vízovou politiku s vízovou politikou EU, zejména ukončením praxe vydávání sezónních víz a harmonizací seznamů zemí, jejichž občané mají vízovou povinnost, a zemí, jejichž občané jsou při vstupu do EU od této povinnosti osvobozeni, a to plným provedením plánu pro harmonizaci vízové politiky přijatého v listopadu 2025;
- zajistí fungující azylový systém v souladu s nejnovějším *acquis* EU, dostatečné kapacity pro identifikaci a odesílání osob, které potřebují mezinárodní ochranu, výrazné zvýšení kvality a počtu rozhodnutí o poskytnutí mezinárodní ochrany a odpovídající přijímací kapacitu, včetně samostatných zařízení pro nezletilé osoby bez doprovodu.

Hospodářská kritéria

Albánie plní kritérium fungujícího tržního hospodářství. Nadále posiluje a zajišťuje stabilní podnikatelské prostředí, v němž existuje spravedlivá hospodářská soutěž mezi domácími a zahraničními hospodářskými subjekty, větší transparentnost a odpovědnost státních podniků, omezení šedé ekonomiky a předvídatelný fiskální rámec, který zajišťuje dodržování daňových předpisů a omezuje daňové úniky.

* *

Po celou dobu jednání bude pokračovat monitorování pokroku při sblížení právních předpisů s *acquis* EU a s příslušnými evropskými standardy a při jejich provádění. EU zdůrazňuje, že bude věnovat zvláštní pozornost monitorování všech konkrétních výše uvedených otázek s cílem zajistit správní kapacitu Albánie, její schopnost dokončit harmonizaci právních předpisů ve všech oblastech tohoto tematického okruhu, jakož i další pokrok v provádění a vymáhání. Konkrétně je třeba mít na zřeteli vazby mezi tímto tematickým okruhem a dalšími tematickými okruhy jednání.

Ke konečnému posouzení souladu albánských právních předpisů s *acquis* EU a příslušnými evropskými standardy, jakož i schopnosti Albánie je provádět může dojít teprve v pozdější fázi jednání. EU Albánii vyzývá, aby Radě stabilizace a přidružení kromě všech informací, které může EU v souvislosti s jednáním o tomto tematickém okruhu vyžadovat a které mají být konferenci poskytnuty, pravidelně poskytovala podrobné písemné informace o pokroku v provádění *acquis* EU.

Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem se konference bude muset k tomuto tematickému okruhu v příhodném okamžiku vrátit.

EU dále připomněla, že v období od 2. října 2024 do uzavření jednání může být přijato nové *acquis*.